

EURECA w wodociągach – wdrożenie systemu do budżetowania i analiz w firmie SAUR Neptun Gdańsk S.A.

Saur Neptun Gdańsk S.A. Jest dostawcą usług wodociągowo-kanalizacyjnych w trójmieście i pierwszą tego typu spółką joint-venture utworzoną w krajach Europy Środkowej. Firma jest częścią międzynarodowej Grupy SAUR - jednego z największych koncernów świadczących usługi komunalne na świecie. Drugim udziałowcem jest Miasto Gdańsk. Rocznie firma obsługuje ponad 500 tysięcy mieszkańców Gdańska i Sopotu, sprzedając ponad 25 mln metrów sześciennych wody i odbierając ponad 28 mln metrów sześciennych ścieków.

Rozwój firmy oraz nowe regulacje prawne, w szczególności Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków skutkowało dynamicznym wzrostem ilości danych, jakie były przetwarzane przez pracowników odpowiedzialnych za controlling i finanse firmy.

Zasadniczym czynnikiem mającym wpływ na procesy budżetowania i analiz jest branża, w której działa firma SAUR Neptun Gdańsk S.A. Usługi wodociągowo-kanalizacyjne podlegają w/w regulacjom prawnym nakładającym na dostawców takich jak SAUR Neptun Gdańsk wymagania w zakresie ustalania taryf za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie określania taryf określa wzór wniosku o zmianę taryf. Jego prezentacja oraz sposób kalkulacji są bardzo sformalizowane. Ponadto wymagane jest prowadzenie określonej ewidencji księgowej kosztów wg poszczególnych rodzajów działalności dotyczących wody i ścieków. Wprawdzie poprzednio używany system zaspokajał częściowo te potrzeby, jednak miał mocno ograniczone możliwości funkcjonalne.

Do tego należy dodać coraz mniejszą wydajność dotychczasowych narzędzi analitycznych i rosnące potrzeby w zakresie raportowania na potrzeby obu udziałowców. W tym ostatnim wypadku konieczne było zestawianie danych w dwóch horyzontach czasowych : zgodnie z rokiem kalendarzowym przyjętym jako rok obrachunkowy spółki oraz zgodnie z kalendarzem i wytycznymi francuskiego akcjonariusza. Prezentowanie raportów (w szczególności rachunku wyników) również odbywa się w dwóch układach: jeden w oparciu o polskie wytyczne, a drugi zgodnie ze standardami przyjętymi w grupie SAUR.

Zanim pojawiła się EURECA:

Jak już zasygnalizowano wcześniej, rozwój firmy Saur Neptun Gdańsk oraz zmieniające się oczekiwania ze strony klientów zewnętrznych oraz wewnętrznych działu controllingu powodowały znaczący wzrost ilości przygotowywanych dokumentów i analiz. *Dotychczas używane narzędzia informatyczne w coraz mniejszym stopniu mogły wspierać użytkowników w realizacji ich obowiązków. W firmach wodociągowych niebagatelne znaczenie ma precyzyjna analiza kosztów. Tymczasem, w SNG S.A. wiele prac musiano wykonywać ręcznie, przepisując dane z jednego źródła np. w postaci wydruków, do innego, w którym dokonywano*

niezbędnych analiz, zestawień, raportów czy kalkulacji. W efekcie na wyniki analiz trzeba było czekać nawet po kilka dni - mówi Alicja Bohatkiewicz, odpowiedzialna za projekt wdrożeniowy po stronie Saur Neptun Gdańsk.

Wiele do życzenia pozostawiała ergonomia pracy z dotychczasowymi systemami, które były bardzo sztywne i skostniałe. Dotarcie do kluczowych informacji wymagało wielu operacji a eksport danych np. do Excela pozostawał w sferze marzeń.

Tego typu sytuacja była na dłuższą metę nie do zaakceptowania. Ponadto kończył się okres utrzymania używanego systemu. Zdecydowano więc o rozpoczęciu poszukiwań nowego systemu, który będzie w stanie rozwiązać wiele problemów i wesprzeć pracowników Saur Neptun Gdańsk w realizacji ich zadań, zarówno w obszarze analitycznym jak i w planowaniu, także z uwzględnieniem specyfiki branżowej. Po ogłoszeniu przetargu i serii spotkań z potencjalnymi dostawcami wybór padł na system EURECA, produkowany przez wrocławską firmę Controlling Systems.

Dlaczego EURECA?

Przede wszystkim, system spełniał wymagania określone w przetargu :

- Dowolny horyzont czasowy budżetów;
- Elastyczne komponowanie modelu controllingu – możliwość wzbogacania modelu o nowe, niestandardowe analizy definiowane przez użytkownika;
- Możliwość wprowadzania dodatkowych parametrów controllingowych
- Wprowadzanie danych i dystrybucja informacji pomiędzy komórką controllingu i użytkownikami;
- Budżetowanie ilościowo – wartościowe, wielowymiarowe;
- Możliwość elastycznej zmiany struktury budżetów;
- Możliwość sporządzania prognoz w oparciu o wykonanie i budżet;
- Możliwość drążenia danych od ogółu do szczegółu (do poziomu dekretu księgowego);
- Współpraca z Excelem : import i export danych

Głównymi czynnikami przemawiającymi za wyborem Eureka były więc : duża elastyczność systemu, przejawiająca się np. w możliwości integracji z dotychczasowymi narzędziami a także interfejs użytkownika znany z arkuszy Excel. Ponadto, intuicyjna obsługa, łatwość generowania raportów czy rachunków wyników w obu wymaganych postaciach, możliwość przeniesienia danych historycznych czy brak ograniczeń w rozwoju funkcjonalnym, własna hurtownia danych oraz atrakcyjna cena ostatecznie zadecydowały o wyborze Eureka.

Przebieg wdrożenia.

Głównym założeniem było rozpoczęcie pracy na nowym systemie od stycznia 2007. Pierwsze spotkania robocze z zespołem konsultantów odpowiedzialnych za wdrożenie odbyły się latem 2006 roku. Po opracowaniu zakładanego modelu systemu, rozpoczęło się wdrożenie właściwe, które zakończyło się zgodnie

z przyjętym harmonogramem prac. W marcu 2007 pojawiła się dodatkowa funkcjonalność w postaci tzw. „Cienkich klientów” - czyli mówiąc w skrócie: narzędzia przeznaczonych dla użytkowników odpowiedzialnych za budżety cząstkowe, dającego dostęp do wybranych funkcji EUREKI i ograniczonego zakresu danych przez łącze internetowe.

Wracając na chwilę do samego wdrożenia warto zaznaczyć, że było ono dla nas sporym wyzwaniem ze względu na moment, w którym trwało: Prace wdrożeniowe przypadły na moment, w którym opracowujemy nowe wnioski cenowe, tak więc obłożenie pracą naszego zespołu znacznie wzrosło. Niemniej jednak udało się nam uniknąć jakichś problemów związanych z terminami czy bieżącym funkcjonowaniem firmy – wspomina A. Bohatkiewicz

Struktury budżetowe odwzorowane w EURECE...:

Jak w każdym przedsiębiorstwie, tak i w przypadku Saur Neptun Gdańsk można wyodrębnić dwa podejścia, które wspiera EURECA: Pierwsze jest niezależne od branży nabywcy i obejmuje np. obroty i salda na kontach księgowych, wszystkie dane z wykonania w układzie rodzajowym. Drugie podejście jest już typowo branżowe i dotyczy podziału przychodów i kosztów związanych z dostawami wody, z odprowadzaniem ścieków oraz z innymi usługami.

Stworzone struktury budżetowe obejmują całość przychodów i kosztów.

Na podstawowej strukturze, przychody dzielone są wg kontraktów, jak również wg produktów, tzn. na wspomniane już zaopatrywanie w wodę oraz odprowadzanie ścieków oraz wg grup odbiorców. Dwie podstawowe miary stosowane dla tej struktury w SNG to sprzedaż wyrażona w polskich Złotyach oraz w metrach sześciennych. Inna struktura obejmuje przychody dodatkowe takie jak: usługi laboratorium analitycznego czy różne usługi eksploatacyjne lub inżynierskie itp. W przypadku budżetów kosztów mamy do czynienia z bardzo rozbudowaną strukturą kosztów rodzajowych obejmującą około 450 pozycji szczegółowych. Struktura ta ujęta jest globalnie jak i w rozbiciu na poszczególne działy firmy.

...i analizy:

Dodatkowym polem zastosowań EUREKI jest szeroko rozumiana i również mocno rozbudowana analiza. Moduł analiz wielowymiarowych jest nowoczesnym narzędziem do filtrowania, porównywania i zestawiania kosztów, przychodów jak i zakupów inwestycyjnych. Należy zaznaczyć, że dane dotyczące zakupów inwestycyjnych to obszar controllingu, w którym do tej pory nie było tego typu narzędzia. Wcześniej, śledzenie wszystkich zakupów inwestycyjnych od zamówienia do zaksięgowania stwarzało sporo trudności. Rozproszenie źródeł informacji powodowało, że ich część docierała do działu controllingu z dużym opóźnieniem lub wcale, co wymagało od osób śledzących inwestycje dodatkowej pracy. Na etapie wdrożenia, tak sparametryzowano obieg informacji o zamówieniach i inwestycjach, że obecnie nie ma żadnych kłopotów z prawidłowym wiązaniem transakcji księgowych z zamówieniami składanymi na poszczególne zakupy inwestycyjne.

Innym przykładem usprawnienia pracy działu analiz ekonomicznych w naszej firmie jest np. tworzenie rachunku wyników w podziale na działalności i rozliczanie kosztów związanych z realizacją usług dla odbiorców hurtowych. Jest to skomplikowany i zmienny proces, gdyż elementy infrastruktury wykorzystywane w sprzedaży hurtowej wchodzi jednocześnie w obszar dużych kontraktów, Rozliczanie kosztów odbywa się więc wskaźnikowo np. koszty związane z obsługą klientów hurtowych, którzy korzystają tylko z fragmentu sieci albo z wybranych obiektów, są ujmowane na podstawie przepływających przez dane obiekty metrów sześciennych. Dzięki narzędzi do analiz Ad-Hoc, w które wyposażono EUREKĘ, wszelkie raporty związane z takimi analizami i rozliczeniami można przygotować w dużo krótszym czasie, praktycznie od ręki – kontynuuje A. Bohatkiewicz

Podsumowanie:

Wdrożenie systemu klasy Business Intelligence, jakim jest EURECA to trudne zadanie, zwłaszcza, że przebiega ono najczęściej w mniej lub bardziej krytycznym momencie życia firmy. Zazwyczaj, katalizatorem decyzji o jego zakupie jest fakt, iż dotychczasowe systemy przestają zaspokajać potrzeby w zakresie przekształcania danych w użyteczne informacje.

Jeżeli jednak zespoły wdrożeniowe klienta i dostawcy potrafią dokładnie przeanalizować sytuację a następnie opracować optymalny model rozwiązania i wreszcie odwzorować go w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa, wdrożenie zakończy się powodzeniem.

Do takich wniosków można dojść także i w przypadku firmy Saur Neptun Gdańsk SA.

Znakomita współpraca obu zespołów pozwoliła znacząco usprawnić pracę wszystkich osób zaangażowanych w procesy budżetowania i analiz. Główne korzyści zaobserwowane po wdrożeniu EUREKI to:

- Skrócenie czasu potrzebnego na realizację zadań w procesach budżetowania.
- Większa dokładność i szczegółowość analiz sytuacji firmy we wszystkich jej obszarach działalności.
- Sprawniejsze i szybsze tworzenie wniosków cenowych, rachunku wyników, raportów
- Szybsza i łatwiejsza kontrola zakupów inwestycyjnych jak i rozliczeń międzydziałowych.
- Pełny i stały dostęp do danych budżetowych dla wszystkich kontrolerów firmy.

Są to tylko wybrane przykłady korzyści. O ich wystąpieniu zdecydowało wiele czynników:

wspominana wcześniej dokładna analiza i model systemu, bardzo duże zaangażowanie i samodzielność pracowników Saur Neptun Gdańsk oraz aktywna współpraca z konsultantami firmy wdrażającej system.

Więcej opisów wdrożeń
www.c-systems.pl/wdrozenia

CONTROLLING SYSTEMS Sp. z o.o.
tel.: +48 (71) 325 38 70
e-mail: kontakt@c-systems.pl